

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 10P/18/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823201438
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Zajacová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3823201438.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prievidzi vo veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny - OSV, dieťa rodičov: matky A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C., D. E. XX/X, otca F. G., nar. XX.X.XXXX, bytom H., E. - I., J. XXXX/X, o výchovnom opatrení, takto

rozhodol:

I. Dočasne o d n í m a maloletú A. B., nar. XX.X.XXXX z osobnej starostlivosti matky A. B., nar. XX.X.XXXX a n a r i a d ť u j e výchovné opatrenie maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci vo forme pobytu v K. E. G. F. L. M., N. M. J. J. O. E., P. XXX/X, E. B., E. XXX/X, najdlhšie na 6 mesiacov.

odôvodnenie:

1. Súd v súlade s ust. § 23 ods. 2 CMP začal vo veci z úradnej povinnosti konanie o nariadení výchovného opatrenia maloletému dieťaťu podľa § 37 ods. 3 písm. a/ Zákona o rodine, nakoľko dňa 18.4.2023 matka maloletého dieťaťa podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd nariadil odovzdanie maloletého dieťaťa do starostlivosti zariadenia plniaceho funkciu odbornej diagnostiky z dôvodu, že u maloletej sa prejavuje poruchové správanie a nerešpektuje jej autoritu. Poukázala na to, že vyskúšala všetky možnosti ako jej pomôcť, ale neúspešne. Opakovane žiadala psychiatricku A. Q. o urgentnú hospitalizáciu maloletej, avšak pre plné kapacity v nemocnici ju nemala kam umiestniť. Psychiatricka jej odporučila situáciu riešiť umiestnením maloletej do špecializovaného zariadenia.

2. Uznesením č.k. 10P/18/2023-26 zo dňa 25.4.2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke maloletého dieťaťa uložil povinnosť maloletú dočasne odovzdať do starostlivosti K. E. G. F. L. M. N. J. J. O. E., D. L. P. XXX/X, E. B., D. E. XXX/X. Súčasne nariadil výkon neodkladného opatrenia.

3. Kolízny opatrovník trval na nariadení výchovného opatrenia, pretože správanie maloletej je problémové, nerešpektuje autority, odmieta dodržiavanie pravidiel, čo sa prejavilo aj po jej umiestnení v CDR. Potvrdil, že maloletá sa počas poslednej prípadovej konferencie vyjadrila, že nemá záujem o zmenu zariadenia na výkon diagnostického pobytu, čo ÚPSVaR konštatoval aj v správe zo dňa 3.8.2023. Zmenu zariadenia v súčasnosti nepovažoval za reálnu, pretože neboli splnené podmienky pre umiestnenie dieťaťa do reedukačného centra, v ktorom sú režim, ako aj pravidlá, ktoré musia umiestnené osoby dodržiavať, prísnejšie nastavené. Vzhľadom k tomu, že maloletá už bola niekoľkokrát diagnostikovaná odbornými lekármi a má určené diagnózy vo forme inej zmiešanej poruchy správania a emotivity, hyperkinetickej poruchy správania a socializovanej poruchy správania, navrhol, aby maloletej bol nariadený pobyt v zariadení za účelom zabezpečenia odbornej pomoci najdlhšie na 6 mesiacov podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine.

4. Otec maloletého dieťaťa rozhodnutie vo veci ponechal na zvážení súdu s tým, že pokiaľ bude nariadené výchovné opatrenie v záujme maloletého dieťaťa, súdne rozhodnutie bude rešpektovať. Na pojednávanie sa neustanovil, svoju neprítomnosť ospravedlnil a z dôležitého dôvodu ho odročiť nežiadal, preto súd v súlade s ust. § 180 CSP vo veci konal a rozhodol v jeho neprítomnosti, s prihladením na obsah spisu a vykonané dôkazy.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky dieťaťa, oboznámením obsahu spisov Okresného súdu Prievidza sp. zn. 4P/31/2010, sp. zn. 14P/19/2020, správy z diagnostického vyšetrenia Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Prievidza zo dňa 12.9.2022, lekárskeho vyšetrenia A. Q. zo dňa 13.4.2023, zo dňa 29.3.2023, zo dňa 20.7.2022, zo dňa 8.6.2023, správ ÚPSVaR Prievidza zo dňa 21.4.2023 a zo dňa 3.8.2023, správy ZŠ Handlová z čl. 22 spisu a výpisu klasifikácie maloletého dieťaťa z čl. 23 spisu, hlásenia mimoriadnej udalosti o úteku maloletej z CDR zo dňa 20.7.2023, hlásenia o ukončení mimoriadnej udalosti zo dňa 21.7.2023, správy o pobyte maloletej v CDR Partizánske zo dňa 25.7.2023, písomného vyjadrenia otca vo veci zo dňa 31.7.2023, lekárskej prepúšťacej správy maloletého dieťaťa zo dňa 7.6.2023, lekárskej správy Psychiatrickej nemocnice Kremnica zo dňa 7.6.2023, ostatných listinných dôkazov v spise založených a zistil nasledovný skutkový stav:

6. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/31/2010-30 zo dňa 9.11.2010, právoplatným dňa 29.11.2010 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a vyživovacia povinnosť otca bola určená sumou 100,- eur mesačne, ktorá bola zvýšená na sumu 200,- eur mesačne od 1.7.2020 rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 14P/19/2020-47 zo dňa 21.7.2020, právoplatným dňa 27.8.2020. V súčasnosti osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje výlučne matka. Otec sa o dieťa nezaujíma a nekontaktuje sa s ním.

7. Uznesením č.k. 10P/18/2023-26 zo dňa 25.4.2023 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke maloletého dieťaťa uložil povinnosť maloletú dočasne odovzdať do starostlivosti K. E. G. F. L. M. N. J. J. O. E. z dôvodu, že súčasný stav maloletej si vyžadoval odbornú diagnostiku a bezodkladnú úpravu pomerov. Maloletá potrebuje pre svoj zdravý fyzický a psychický vývin a nápravu svojho správania odbornú pomoc, ktorú môže poskytnúť len špecializované zariadenie a v režimovom zariadení bude vedená k svojim povinnostiam, bude si plniť svoje školské povinnosti a získavať tak vzdelanie, pričom je potrebné, aby bola dočasne vyňatá z domáceho prostredia, aby jej bola vykonaná podrobná diagnostika. Pobyt v režimovom zariadení bol nariadený v najlepšom záujme maloletej, nakoľko bolo potrebné zabezpečiť nielen odbornú pomoc, ale aj úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa a jeho pozitívneho psychického a fyzického vývinu do budúcnosti s cieľom riešenia jeho problémového správania.

8. Zo správy ÚPSVaR Prievidza zo dňa 10.2.2023 bolo zistené, že u maloletej, ktorá je žiačkou 8. ročníka na Základnej škole v Handlovej, sa prejavuje poruchové správanie, stretáva sa s kamarátmi z oblasti banickej kolónie, ktorí majú na jej správanie negatívny vplyv, nerešpektuje matkinu autoritu, je k nej vulgárna, fyzicky ju napadla a dopúšťa sa aj záškoláctva. Vzdelávacie výsledky maloletej sú priemerné, správanie premenlivé. Maloletá bola v septembri 2022 vyšetrená psychológom v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Prievidzi, na základe ktorého bola do vzdelávacieho procesu zapojená ako integrovaná žiačka a počas vzdelávania je jej nápomocný asistent učiteľa. Od júla 2022 je v sledovaní pedopsychiatricky A. Q., ktorá u maloletej diagnostikovala poruchu aktivity a pozornosti a nastavila u nej medikáciu. Zo záverov správy vyplýva že je potrebné pre maloletú zabezpečiť v čo možno najkratšom čase jej umiestnenie v zariadení, čo odporučila aj pedopsychiatricka tak, aby nebol ohrozený jej zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin v prirodzenom rodinnom prostredí.

9. Zo správy pedopsychiatricky A. A. Q. zo dňa 13.4.2023 súd zistil, že u maloletej bola diagnostikovaná porucha aktivity a pozornosti F 90.0. Pedopsychiatricka doporučila vzhľadom k tomu, že maloletá bola nedávno hospitalizovaná na detskom oddelení v Kremnici a došlo k rýchlej obnove porúch v správaní, umiestnenie dieťaťa na výchovné opatrenie v CDR Bošany.

10. Matka maloletého dieťaťa po vysvetlení súdom, aké úlohy a ciele plnia zariadenia odbornej diagnostiky a pomoci, súhlasila s nariadením výchovného opatrenia. Nepoprela, že z CDR, v ktorom je maloletá umiestnená, deň po príchode ušla, pretože nechcela byť v zariadení. Prišla domov, bola v zlom zdravotnom stave, vyhrážala sa, že si ublíži, na základe čoho bola umiestnená v Nemocnici

Bojnice na psychiatrickom oddelení a odtiaľ v období od 2.5.2023 do 7.6.2023 bola hospitalizovaná v Psychiatrickej nemocnici v Kremnici, kde jej boli diagnostikované iná zmiešaná porucha správania a emotivity, disharmonický vývoj osobnosti, socializovaná porucha správania a hyperkinetická porucha správania. Matka potvrdila, že už aj v domácom prostredí maloletá užívala lieky predpísané A. Q. a užíva ich aj v súčasnosti. Druhýkrát zo zariadenia ušla dňa 19.7.2023 z dôvodu, že bola pracovníkmi zariadenia obvinená z krádeže mobilných dát, čo aj urobila a bola jej zakázaná návšteva domáceho prostredia, kde mala byť od 21.7.2023 do 23.7.2023. Po príchode domov je matka odviezla na políciu do Handlovej, kde čakali na príchod sociálnej pracovníčky z CDR, ktorá ju odviezla späť do CDR. V súčasnosti je od 8.8.2023 umiestnená v Detskej psychiatrickej liečebni Hraň, okres R., ktoré plní úlohu špecializovaného psychiatrického zariadenia. S dcérou je matka v telefonickom kontakte každý deň. Pre krátkosť času jej umiestnenia zatiaľ s lekárom nekomunikovala.

11. Zo správy K. E. G. F. L. M., N. E. zo dňa 20.7.2023 o mimoriadnej udalosti a úteku z CDR vyplýva, že maloletá nastupovala do CDR z hospitalizácie v nemocnici a je psychiatricky liečená. Od počiatku nástupu bola v prejave správania dynamická, impulzívna, agresívna voči okoliu, nekritická, slabé zvládanie iného názoru, záťaž, nevie riešiť problémy, so zníženou sebareflexiou s používaním vulgárneho prejavu. Je v dispenzári psychológa s pravidelnými psychologickými sedeniami s dohľadom aj psychiatra. Dňa 19.7.2023 o 17:43 hod. svojvoľne opustila zariadenie, prekonala prekážku oplatenia a uzamknutého areálu. Ostatné deti mali aktuálne čas komunitného sedenia o 17:00 hod., kedy maloletú iné deti skupiny konfrontovali s pre ňu nepríjemnou témou. Maloletá záťažovú situáciu komunikácie iných detí v komunite nezvládla. Nasledovalo rázne a energické opustenie Centra v sprievode vulgarizmov voči deťom i vychovávateľom.

12. Zo správy K. E. G. F. L. M., N. E. zo dňa 21.7.2023 o ukončenie mimoriadnej udalosti vyplýva, že dňa 20.7.2023 o 19:00 hod. centrum telefonicky kontaktovalo OR PZ Partizánske s informáciou, že matka maloletej A. kontaktovala a priviezla dcéru na OO PZ Handlová a po spísaní dokumentácie bolo možné si maloletú prevziať. Dňa 20.7.2023 o 20:00 hod. sociálna pracovníčka zariadenia CDR Orchidea, n.o. prevzala maloletú na OO PZ Handlová a následne priviezla do zariadenia. Dňa 21.7.2023 hneď v ranných hodinách bol s maloletou vedený pohovor psychológom zariadenia, kde sa maloletá vyjadrila, že ani sama nevie, prečo tak reagovala. Bola nahnevaná na deti v skupine. Uviedla, že ju konanie mrzí, ospravedlnila sa a sama sa chce snažiť o nápravu v správaní. Ako opatrenie sa vzájomne dohodli na zintenzívnenie psychologických sedení.

13. Zo správy K. E. G. F. L. M., N. Partizánske zo dňa 24.7.2023 vyplýva, že v priebehu adaptačného procesu sa u maloletej objavovali v prejave správania pretrvávajúce výchovné problémy. Správala sa neprimerane svojmu veku i okolnostiam, účelovo, manipulatívne s účelom dosiahnutia svojich výhod. Neprijímala iný názor. Je nekritická, bez sebareflexie, hneď útočná, prehnane emotívna bez kontroly svojich emócií. V situáciách aj keď je prichytená, v konfrontáciách s deťmi, či ostatnými zamestnancami reaguje impulzívne, vulgárne, vznetlivo, zastrašovaním, vyhrázaním, útekmi (čo aj vykonala, za obdobie 2 mesiacov boli dva úteky), koná absolútne neprimerane ohrozujúco seba a okolie. Nevie zvládať záťažové situácie, neprijíma žiadny názor inej osoby, koná svojvoľne, bezmyseľne, bez logiky. Zaznamenali v kolektíve detí časté konfliktné situácie, krádež. Deti ju konfrontovali a jej reakcia bola iracionálna. Maloletá nerešpektuje dospelú autoritu, vyjadruje sa vulgárne bez rozlišovania detí či dospelšej osoby. V J. K. ďalej konštatovalo, že v prirodzenom prostredí maloletá nebola vôbec systematicky vedená k ničomu, nepozná žiadne hranice, čo sa smie a čo nesmie. Nie je zvyknutá na žiaden rešpekt dospelšej osoby ani spoločenský takt, že aj niekto iný zo skupiny detí môže mať právo na nejaký názor. Odporučilo maloletej uložiť výchovné opatrenie v K. M. N., v rámci ktorého absolvuje psychiatrickú liečbu a následne bude pripravená psychickou stabilizáciou ako výsledku liečenia, k výchovnému procesu v CDR.

14. ÚPSVaR Prievidza v správe zo dňa 3.8.2023 konštatoval, že po umiestnení maloletej do CDR dňa 26.4.2023, sa dňa 27.04.2023 telefonicky skontaktovala s úradom pracovníčka CDR a matka maloletej s tým, že úrad bol informovaný o úteku maloletej zo zariadenia. Následne dňa 28.4.2023 matka telefonicky oznámila, že maloletá A. prišla večer do jej domácnosti, nechcela sa vrátiť do CDR, porezala sa nožikom na hornej končatine, preto kontaktovala hliadku polície a rýchlu zdravotnú pomoc a maloletá bola prevezená do Nemocnice s poliklinikou v Prievidzi, so sídlom v Bojniciach. Úrad v uvedenej súvislosti vykonal dňa 2.5.2023 pohovor s maloletou na psychiatrickom oddelení v Nemocnici v Bojniciach za účelom zistenia dôvodu jej úteku zo zariadenia. Maloletá sa najskôr nevedela vyjadriť k

dôvodu úteku, neskôr povedala, že sa jej v škole nepáči kolektív, k samotným podmienkam v zariadení sa nevyjadrovala. Maloletá po intervencii prisľúbila, že bude rešpektovať pokyny pracovníkov CDR. Dňa 9.6.2023 bola v CDR Bošany realizovaná prípadová konferencia za účasti úradu, pracovníkov CDR a maloletej A.. Počas stretnutia pracovníci CDR uviedli, že maloletá funguje, keď jej idú po vôli, ale ako náhle jej nevyhovujú v požiadavkách, tak sa dostáva do odporu. Jej správanie je účelové. Matka sa na maloletú informuje, je spolupracujúca. S maloletou pracovníci navštívili pedopsychiatra dňa 8.6.2023, ktorý v prípade pretrvávania porúch v správaní odporučil hospitalizáciu dieťaťa v Liečebno-výchovnom sanatóriu v Hrani, resp. v reedukačnom zariadení. Druhá prípadová konferencia v zariadení sa uskutočnila dňa 28.7.2023, ktorého sa zúčastnila aj matka maloletej. Stretnutie bolo zrealizované na základe posledného úteku maloletej z CDR dňa 19.7.2023. Maloletá uviedla, že nemá dôvod k tomu, aby zo zariadenia utekala. Ušla preto, lebo sa išla rozlúčiť s A. z Bánoviec nad Bebravou, ktorého má rada. Počas pohovoru sa už nedožadovala zmeny zariadenia.

15. Zo správy Psychiatrickej nemocnice Prof. Matulaya Kremnica zo dňa 7.6.2023 súd zistil, že maloletá bola hospitalizovaná v nemocnici od 2.5.2023 do 7.6.2023. Bola jej diagnostikovaná iná zmiešaná porucha správania a emotivity, disharmonický vývoj osobnosti, socializovaná porucha správania a hyperkinetická porucha správania. Bolo doporučené vzhľadom na správanie maloletej zváženie jej umiestnenia v reedukačnom zariadení, resp. doliečeni v Detskej psychiatrickej liečebni Hraň.

16. Podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará a nariadi maloletému dieťaťu na účely zabezpečenia odbornej pomoci alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov.

17. Zhodnotením skutkového stavu súd dospel k právnomu názoru, že sú dané dôvody pre nariadenie pobytu maloletého dieťaťa v zariadení pre účely zabezpečenia odbornej pomoci a to najdlhšie na šesť mesiacov. Z výsluchu matky dieťaťa a z listinných dôkazov založených v spise jednoznačne vyplýva, že maloletá potrebuje akútnu odbornú pomoc, nakoľko v domácom prostredí matka jej výchovu nevládala s poukazom na zistené psychiatrické ochorenia dieťaťa - iná zmiešaná porucha správania a emotivity, disharmonický vývoj osobnosti, socializovaná porucha správania a hyperkinetická porucha správania, je dôležité a potrebné, aby jej bola zabezpečená kvalifikovaná odborná pomoc pre jej zdravý fyzický a psychický vývin a nápravu správania. Aj zo správy Centra pre deti a rodiny so sídlom v Partizánskom zo dňa 24.7.2023 jednoznačne vyplýva, že maloletá trpí viacerými psychickými problémami, ktoré sa im nepodarilo od jej umiestnenia v zariadení eliminovať a boli dôvodom pre jej hospitalizáciu v Psychiatrickej nemocnici v Kremnici, ako aj v Detskej psychiatrickej nemocnici v Hrani, kde sa nachádza doposiaľ. Je v záujme maloletej, aby bola v súlade s cit. ust. § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine dočasne odňatá z osobnej starostlivosti matky a umiestnená v zariadení plniacom úlohy odbornej pomoci, najdlhšie na obdobie 6 mesiacov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu, Zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti.